

Nr 210.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen rörande godkännande av ett i Haag den 27 mars 1931 dagtecknat protokoll angående erkännande av den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att tolka i Haag avslutade konventioner i internationellt privaträttsliga ämnen; given Stockholms slott den 5 mars 1937.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll samt med överlämnande av texten, jämte översättning därav till svenska språket, till ett i Haag den 27 mars 1931 dagtecknat protokoll angående erkännande av den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att tolka i Haag avslutade konventioner i internationellt privaträttsliga ämnen vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av detta protokoll.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

K. G. Westman.

Protokoll

angående erkännande av den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att tolka i Haag avslutade konventioner i internationellt privaträttsliga ämnen.

(Översättning.)

Protocole

pour reconnaître à la Cour Permanente de Justice Internationale la compétence d'interpréter les Conventions de La Haye de droit international privé.

Les Etats contractants du présent Protocole, représentés par les sous-signés dûment autorisés, reconnaissent la compétence de la Cour Permanente de Justice Internationale, pour connaître de tout différend entre eux concernant l'interprétation des Conventions élaborées par la Conférence de La Haye de Droit International Privé, qu'ils ont ratifiées ou auxquelles ils ont adhéré.

Le différend sera porté devant la Cour par requête présentée par l'Etat le plus diligent.

Le présent Protocole sera ratifié et le premier dépôt de ratifications aura lieu à La Haye, dès que deux des Etats signataires seront en mesure de déposer leurs ratifications. Il restera ouvert à la ratification des autres Etats signataires.

Il sera dressé de tout dépôt de ratifications un procès-verbal, dont

Protokoll

angående erkännande av den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att tolka i Haag avslutade konventioner i internationellt privaträttsliga ämnen.

De fördragsslutande staterna, företrädda genom undertecknade därtill behörigen befullmäktigade ombud, erkänna genom detta protokoll den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att till prövning upptaga envar mellan dem uppkommande tvist rörande tolkningen av konventioner som utarbetats vid konferensen för internationell privaträtt i Haag och som de ratificerat eller biträtt.

Sådan tvist anhängiggöres vid domstolen genom framställning av den stat som därtill först finner tillfälle.

Detta protokoll skall ratificeras och den första deponeringen av ratifikationsinstrumenten skall äga rum i Haag, så snart två av de fördragsslutande staterna äro därtill i tillfälle. Protokollet står öppet för ratifikation av envar av de övriga fördragsslutande staterna.

Vid varje tillfälle då ratifikationsinstrument deponeras skall upprättas

une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats contractants.

Le présent Protocole entrera en vigueur pour les Etats qui l'auront ratifié soixante jours après le dépôt de leurs ratifications. Il aura une durée de cinq ans à partir de la date où il est entré en vigueur entre les Etats qui ont participé au premier dépôt de ratifications. Ce terme commencera à courir de cette date même pour les Etats qui auront déposé leurs ratifications plus tard.

Le Protocole sera renouvelé tacitement de cinq ans en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation devra être notifiée au moins six mois avant l'expiration du terme visé aux deux alinéas précédents au Gouvernement des Pays-Bas, qui en donnera connaissance à tous les autres Etats contractants. Elle ne produira son effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. Le Protocole restera exécutoire pour les autres Etats contractants.

Le Protocole qui portera la date de ce jour, sera signé en un seul exemplaire qui restera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont une copie, certifiée conforme, sera remise par la voie diplomatique à chacun des Etats qui ont été représentés à la Sixième Session de la Conférence de La Haye de Droit International Privé.

Fait à La Haye, le 27 mars 1931.

ett protokoll, som på diplomatisk väg skall i bestyrkt avskrift delgivas envar av de fördragsslutande staterna.

För envar stat träder protokollet i kraft å sextionde dagen från dagen för deponeringen av dess ratifikationsinstrument. Det äger giltighet under en tid av fem år från dagen då det trätt i kraft mellan de stater som tagit del i den första deponeringen. Från dag som sist sagts räknas tiden för dess giltighet jämväl för de stater som senare deponera sina ratifikationsinstrument.

Sker ej uppsägning, skall protokollet anses såsom tyst förnyat för en tid av fem år i sänder.

Uppsägning skall, minst sex månader före utgången av frist som i de två närmast föregående styckena sägs, tillkännagivas för nederländska regeringen; och åligger det denna att härav giva övriga fördragsslutande stater del. Uppsägningen äger verkan allenast i förhållande till den stat som verkställt uppsägning, och protokollet är för övriga fördragsslutande stater fortfarande bindande.

Protokollet, som skall bära denna dags datum, skall undertecknas i ett enda exemplar, vilket skall deponeras i nederländska regeringens arkiv samt i bestyrkt avskrift på diplomatisk väg delgivas envar av de vid sjätte sammanträdet av Haagkonferensen för internationell privaträtt företrädda staterna.

Som skedde i Haag den 27 mars 1931.

(Namnunderskrifter.)

Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 5 mars 1937.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena anmäler chefen för justitiedepartementet, statsrådet Westman, fråga om *godkännande av ett i Haag den 27 mars 1931 dagtecknat protokoll angående erkännande av den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att tolka i Haag avslutade konventioner i internationellt privaträttsliga ämnen.*

Föredraganden anför:

»Vid det sjätte sammanträdet med konferensen för internationell privaträtt i Haag, som ägde rum i januari 1928, utarbetades bland annat texten till ett protokoll angående erkännande av den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att tolka i Haag avslutade konventioner i internationellt privaträttsliga ämnen.

Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 15 maj 1931 undertecknades detta protokoll å Sveriges vägnar den 21 maj 1931. Förutom för Sveriges del har protokollet undertecknats å följande staters vägnar, nämligen: Belgien, Danmark, Estland, Finland, Italien, Jugoslavien, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Portugal, Rumänien, Schweiz, Spanien, Tjeckoslovakien, Ungern och Österrike. Protokollet har ratificerats av Belgien, Estland, Nederländerna och Portugal. I Italien och Norge hava erforderliga åtgärder vidtagits i syfte att möjliggöra protokollets ratificering. Även i Danmark lär enligt föreliggande upplysningar frågan om ratifikation av protokollet vara under övertägande.

Genom protokollet hava de fördragsslutande staterna utfäst sig att erkänna den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att till prövning upptaga envar mellan dem uppkommande tvist rörande tolkningen av konventioner som utarbetats vid konferensen för internationell privaträtt i Haag och som de ratificerat eller biträtt. Protokollet skall ratificeras och träder i kraft sextio dagar efter det två av de fördragsslutande staterna deponerat sina ratifikationsinstrument. Beträffande stat som senare ratificerar protokollet träder detta i kraft sextio dagar efter deponeringen av dess ratifikationsinstrument. Proto-

kollet gäller under en tid av fem år från dagen då det trätt i kraft mellan de stater som först deponerat sina ratifikationsinstrument och skall, där ej uppsägning sker, anses såsom tyst förnyat för en tid av fem år i sänder. Uppsägning skall ske minst sex månader före utgången av en femårsperiod.

Deponering av ratifikationsinstrument till protokollet ägde första gången rum den 12 februari 1936, då Belgien och Nederländerna läto deponera sina instrument. Mellan dessa stater trädde således protokollet i kraft den 12 april 1936.

Av de konventioner, till vilka texten utarbetats vid Haagkonferensen för internationell privaträtt, äro för närvarande följande i gällande kraft för Sverige:

konventionen den 12 juni 1902 för lösande av konflikter mellan lagar i fråga om äktenskap (S. F. S. 1904 nr 27 s. 1);

konventionen den 12 juni 1902 angående förmynderskap för minderåriga (S. F. S. 1904 nr 27 s. 19);

konventionen den 17 juli 1905 angående vissa till civilprocessen hörande ämnen av internationell natur (S. F. S. 1909 nr 30);

konventionen den 17 juli 1905 angående konflikter mellan olika lagar i fråga om äktenskaps rättsverkningar i avseende å makars inbördes rättigheter och skyldigheter i personligt hänseende ävensom å deras förmögenhetsförhållanden (Sveriges överensk. m. fr. makter 1912 nr 6); samt

konventionen den 17 juli 1905 angående omyndighetsförklaring och liknande åtgärder (Sveriges överensk. m. fr. makter 1924 nr 31).

Erligt artikel 36 andra stycket i stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen, den s. k. fakultativa klausulen, äger den fasta mellanfolkliga domstolen, såvitt angår förhållandet mellan stater som förklarat sig bundna av denna klausul, behörighet att ipso facto och utan särskild överenskommelse till prövning upptaga bland annat tvist som avser tolkningen av fördrag. För Sveriges del har med stöd av riksdagens genom skrivelse den 20 mars 1936 (nr 105) därtill lämnade samtycke och enligt Kungl. Maj:ts den 3 april 1936 fattade beslut förklaring om dylikt erkännande av domstolens behörighet avgivits senast den 18 april 1936 med bindande verkan för en tid av tio år räknat från den 16 augusti 1936 eller den dag då närmast tidigare avgivna förklaring upphörde att gälla.

Då för Sveriges del den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att till prövning upptaga tvist angående tolkningen av fördrag sålunda i förhållande till stater som äro bundna av den fakultativa klausulen i domstolsstadgan redan är erkänd, skulle en ratificering av protokollet för det närvarande endast äga betydelse med hänsyn till sådana fördragsslutande stater som ej, eller allenast med särskilda förbehåll, förklarat sig bundna av denna klausul. Det torde emellertid stå i överensstämmelse med vårt lands vedertagna inställning till grundsatsen om skiljedom i internationella tvister, att den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet erkännes i förhållande till det största möjliga antalet stater och även i avseende å ett begränsat område. Jag anser

mig sålunda böra tillstyrka, att protokollet för Sveriges del ratificeras. En ratificering av protokollet innefattar för det närvarande ej någon väsentligen utvidgad förpliktelse utöver det åtagande som följer av Sveriges godtagande av den fakultativa klausulen i domstolsstadgan. Med hänsyn till att Sverige i överensstämmelse med riksdagens beslut förklarar sig allenast för en begränsad tid bundet av denna klausul, läser emellertid protokollet böra underställas riksdagen för godkännande, innan ratificering sker.»

Föredraganden hemställer, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition äska riksdagens godkännande av ifrågavarande i Haag den 27 mars 1931 dagtecknade protokoll angående erkännande av den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet att tolka i Haag avslutade konventioner i internationellt privaträttsliga ämnen.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Tage Evers.